

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland
Datum ingekomen vragen : 19 september 2019
Datum GS-besluit : 5 november 2019
Vragen nr. 75

Vragen van de heer **F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) over miljardeninvestering ABP in plofkippen en kooivarkens

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 19 september 2019 door het lid van Provinciale Staten, de heer **F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uit onderzoek van Eerlijk Pensioenlabel, een samenwerkingsvorm van onder andere World Animal Protection, Milieudefensie en Oxfam Novib, blijkt dat de 10 grootste pensioenfondsen in Nederland miljarden investeren in bedrijven die groot dierenleed veroorzaken.^{1 2} Het gaat om bedrijven die gebruikmaken van vlees van plofkippen of varkens die levenslang in individuele krappe kooien zijn opgesloten, of deze dieren fokken.

Het gaat onder meer om de Amerikaanse vleesproducent Tyson Foods en „plofkipgigant" McDonald's. Ook Hormel Foods duikt op in beleggingslijsten van pensioenfondsen. Van een Amerikaanse varkensvleesleverancier van dat laatste bedrijf doken twee jaar geleden beelden op van mishandeling van varkens. Grote supermarktketens kunnen volgens Eerlijk Pensioenlabel eveneens meer doen tegen dierenleed.

Het grootste pensioenfonds van Nederland, het overheidsfonds ABP, heeft in totaal 1,7 miljard euro aan beleggingen in 17 van de 22 bedrijven waar de fondsen in investeren en die groot dierenleed veroorzaken. Uit antwoorden op eerdere Statenvragen van de Partij voor de Dieren over investeringen van het ABP in kernwapenproducenten blijkt dat de provincie Noord-Holland in de periode 2005–2015 een bedrag van 139,9 miljoen euro heeft overgemaakt aan het ABP.³ De provincies gezamenlijk hebben in die periode dan bij benadering 1,4 miljard euro aan het ABP overgemaakt (12 provincies x 120 miljoen euro; een iets lager bedrag dan 140 miljoen euro

¹ <https://www.trouw.nl/economie/nederlandse-pensioenfondsen-investeren-3-4-miljard-euro-in-bedrijven-die-plofkippen-fokken~bb550ab0/>

² <https://eerlijkpensioenlabel.nl/nieuw-rapport-pensioenfondsen-en-dierenwelzijn/>

³ <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/vragen/investeringen-van-abp-in-kernwapenproducenten>

omdat niet alle provincies zo groot zijn als Noord-Holland). Dit is al bijna het bedrag dat het ABP investeert in de zware bio-industrie.

Eerlijk Pensioenlabel roept de pensioenfondsen op de bedrijven te bewegen tot concrete en meetbare maatregelen die dierenwelzijn moeten verbeteren. Als zulke aanmaningen geen effect hebben, moeten ze hun geld terugtrekken uit die ondernemingen.

De reactie van het ABP hierop is dat dierenwelzijn voorlopig geen prioriteit heeft omdat het overheidsfonds focust op andere punten zoals het klimaat, en dat dierenwelzijn geen expliciet onderdeel is van het duurzaamheidsbeleid.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Inleiding antwoorden

In het coalitieakkoord is afgesproken dat met verbonden partijen in gesprek zal worden gegaan over duurzaamheid, eerlijke arbeidsvoorwaarden en inclusiviteit. De provincie is via haar medewerkers verbonden aan het ABP als aangewezen pensioenfonds. Daarom zullen wij een brief sturen naar het ABP waarin wij aandacht vragen voor duurzaamheid, eerlijke arbeidsvoorwaarden en inclusiviteit. In het coalitieakkoord staat dat de provincie wil bijdragen aan de verduurzaming van de landbouw. Daarom zullen wij in de brief het ABP aandacht vragen voor de verduurzaming van de landbouw.

Vraag 1:

Wat vindt u van de reactie van het ABP dat dierenwelzijn geen prioriteit heeft bij haar investeringskeuzes?

Antwoord 1:

Pensioenfondsen zijn primair zelf verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. De pensioensector geeft op verschillende manieren invulling aan deze verantwoordelijkheid. Het ABP heeft het Duurzaam & Verantwoord Beleggen (DVB) beleid vastgesteld voor de periode 2015–2020, vanaf 2020 worden nieuwe beleggingsdoelen vastgesteld.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de provincie alle ketenpartijen in de landbouw wil stimuleren om stappen te zetten richting de kringlooplandbouw, met behoud van ontwikkelkansen en een eerlijk verdienmodel. Het ABP is als investeerder ook een ketenpartij die kan bijdragen aan deze transitie. Daarom zullen wij naar aanleiding van het coalitieakkoord en uw vragen bij het ABP aandacht vragen voor verduurzaming van de landbouw.

Vraag 2:

Wat vindt u van de reden die het ABP hiervoor geeft, namelijk dat zij focust op klimaat, terwijl

juist de vee-industrie een enorm aandeel heeft in de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen (14,5%)?⁴

Antwoord 2:

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 3:

Bent u bereid om het ABP te vragen met spoed dierenwelzijn onderdeel te laten zijn van haar duurzaamheidsbeleid en te stoppen met het investeren in dierenleed, zoals zij eerder een besluit nam om te stoppen met het investeren in een palmoliebedrijf?⁵ Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 4:

Bent u bereid een enquête te houden, onder provinciale werknemers die gebruik maken van het ABP, die vraagt naar hun mening over dit belangrijke maatschappelijke onderwerp? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4:

Nee, wij kiezen ervoor om het ABP een brief te sturen.

Vraag 5:

Bent u bereid om de andere provincies aan te sporen ook deze vragen te stellen aan het ABP? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

De brief aan het ABP zal worden ingebracht bij het IPO. Het is aan de andere provincies zelf om vervolgens een afweging te maken op welke wijze zij zich willen inzetten voor deze thema en hoe ze de relatie met het ABP willen vormgeven.

Vraag 6:

Deelt u de mening dat de provincie Noord-Holland samen met de andere provincies een vuist kunnen maken tegen de foute investeringen van het ABP in de zware bio-industrie en kunnen verlangen deze investeringen versneld af te bouwen?

Antwoord 6:

⁴ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/12/21/de-vloek-van-het-vlees-slecht-voor-klimaat-milieu-en-mensheid-a3126721>

⁵ <https://www.abp.nl/over-abp/actueel/nieuws/abp-verkoopt-aandelen-palmoliebedrijf.aspx>

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 7:

Vraag Bent u bereid om in deze gezamenlijke actie het voortouw te nemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7:

Nee, zie het antwoord op vraag 5.